

Stáhtaráđi ášahus

guollebivddus Deanu čázádaga oalgečázádagain jagi 2026

Stáhtaráđi mearrádusa mielde mearriduvvo guolástanlága (379/2015) sihke guolástusas Deanu čázádagas Norggain dahkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 7 § 3 momeantta vuodul, dakkárin go dain mañemus máinnašuvvon lea lágas 207/2024:

1 §

Guoskadansuorgi

Dát ášahus guoskaduvvo guollebivddus Deanu čázádagas Norggain dahkkon soahpamuša (SopS 41 ja 42/2017) 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon čázádaga luossagoarggunviidodagas čuovvovaččat:

- 1) Buolbmátjávri, Gálddašjohka Luovosvárjoga njálmmi rádjái, Badje-Buolbmátjohka Badjedoržži rádjái, Luossajohka Luossajávri rádjái, Morešveaijohka njeallje kilomehtera bajás luoitinsajis Badje-Buolbmátjoga rádjái sihke Skihpajohka vuosttaš luobbala rádjái;
- 2) Veahčajohka Veahčajávri rádjái ja Váišjohka Váišluobbala rádjái;
- 3) Ohcejohka Mierašjávri rádjái, Čársejohka Linjinjohnjálmmis 10 kilomehtera bajás Geavu Fiellogáhjoga njálmmi rádjái;
- 4) Goahppelašjohka Birkejohnjálmmi rádjái, Birkejohka Badjedoržži rádjái sihke Goaskinjohka Goaskinjávri rádjái;
- 5) Njiljohka 13 kilomehtera nuppi juovahatgietti rádjái;
- 6) Áhkojohka goržži rádjái; sihke
- 7) Gáregasjohka vihtta kilomehtera Luopmošjohnjálmmis bajás.

Dán ášahusa lassin guollebivddu 1 momeanttas namuhuvvon viidodagain guoskaduvvo guollebivddus addojuvvon stáhtaráđi ášahus (1360/2015), dain osiin go dán ášahusas ii nuppe láhkai mearriduvvo.

2 §

Guollebivddus lobálaš bivdoneavvut

Luossabivdu lea lobálaš:

- 1) jottuin, merddiin ja njággofirpmiin Ohcejoga čázádagas ja Veahčajogas; sihke
 - 2) stákkuin ja vuokkain Ohcejoga čázádagas ja Veahčajogas.
- Eará guollešlájaid, go luosa, bivdu lea lobálaš čuovvovaš bivdoneavvuiguin ja vugiiguin:
- 1) njággofierbmi;
 - 2) stággu ja vuogga;
 - 3) guollehehkke guoika- ja rávdnjuovuovdagiid olggobealde 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis;
 - 4) oaggun ja oaggun jieŋa alde guoika- ja rávdnjesajiid olggobealde; sihke
 - 5) njáhkároahkki jieŋa alde bivddedettiin.

3 §

Guolástangiellovullut

Čuovvovaš viidodagain ii oaččo guolástit:

- 1) Badje-Buolbmátjogas ja dán oalgejogain;
- 2) Gálddašjohka joganjálmmi rájes Luovosvárjoga njálmmi rádjái sihke Gálddašluoppal;
- 3) Ohcejogas joganjálmmi rájes gitta Ohcejoga ja Njuorggáma gaskasaš geainnu šalddi rádjái;
- 4) Čársejohka vuollegoržžis 60 mehtera mátkkis goržži niskkis vulos guvlui.

4 §

Almmolaš vahkkoráfáidahttin

Maŋnelis 5, 10, 11 ja 13 §:s mearriduvvon bivdoáigodagaid áigge ii oaččo guolástit sotnabeaivvis diibmu 19 rájes vuossárgii diibmu 19 rádjái, earet eará guollešlájaid go luossabivdu jávriin 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis.

5 §

Luosa guolástanbadji stákkuin ja vuokkain

Stákkuin ja vuokkain oažžu bivdit suoidnemánu 1. beaivvi rájes gitta suoidnemánu 3. beaivái gaskavahku rájes diibmu 19 gitta bearjadaga rádjái diibmu 19.

6 §

Ráddjehusat, mat gusket seavtti ja áŋkorbivdosiid

Seaktin ii oaččo geavahuvvot reahka, guolli iige máhtu.

Njáhkároahki oažžu geavahuvvot dušše go njáhká bivdojuvvo jieŋa alde. Deanu čázadagas váldojuvvon jápma seakteguolli lea goittotge lobálaš njáhkároahkiin guolástettiin ja máhtu geavaheapmi seaktin lea lobálaš jieŋa alde oaggumis.

Vuokkas oažžu lea eanemustá okta golmmasuorat áŋkor dahje eanemustá golbma ovttasuorat áŋkora.

7 §

Veahkkeneavvu, mii geavahuvvo stággobivddus

Bivdosii darvában guoli loktemis gáddái oažžu veahkkeneavvun geavahit dušše hoava.

8 §

Luosa sálašdihtoearri guolástusas

Luossabivddus oažžu goddit eanemustá ovttá luosa sálašin guollebivdi ja guollebivdobaji guovdu. Luossabivdu ferte loahpahuvvot, go sálašdihtomearri lea dievvan.

9 §

Gildojuvvon stággobivdinviidodagat

Stággoguollebivdu ii oáččo hárbjuvot:

- 1) buoddočuoluid siskkobealde ja lagabus go 50 mehtera buođu vulobealde dahje 10 mehtera dan siiddu bealde;
- 2) 10 mehtera lagabus njággofierpmi;
- 3) šalddi alde;
- 4) fatnasis ja gáttis 200 mehtera lagabus oalgejoga lagamus gátti Geavu ja Čársejoga njálmmis Geavojávrris, Čársejoga njálmmis Geavus dahje Gálddašjoga ja Badje-Buolbmátjávrris njálmmis Buolbmátjávrris.

10 §

Guollebivdináigi njággofierpmiin

Luossa oažžu bivdojuvvot njággofierpmiin suoidnemánu 1 beavvi rájes gitta suoidnemánu 3 beavvi rádjái gaskavahku diibmu 19 rájes gitta bearjadaga diibmu 19 rádjái.

11 §

Buoddobivddu bivdoáigodat

Buoddobivdu lea lobálaš suoidnemánu 1. beavvi rájes suoidnemánu 3. beavvi gaskavahku diibmu 19 rájes gitta bearjadaga diibmu 19 rádjái.

Doarrása, čuolu ja vuojahaga fierpmi galget leat bajiduvvon čázeoavái dahje goikásii dan boddii, go bivdu lea gildojuvvon. Bivdosiid buot eará goddojuvvon oasit, oktan buđđui gullelaš jottuiguin ja merddiiguin, galget dollojuvvot goikásis.

12 §

Goddojuvvon bivdosiid geavaheami mearálaš ráddjehus

Go luossa bivdojuvvo njággofierpmiin dahje buođuin, de oažžu geavahuvvot giddodaga nammii oktanaga dušše okta buođu dahje okta fierbmi.

Eará guollešlájaid go luosa bivddus oažžu geavahuvvot ovttááigásaččat eanemustá vihtta njággofierpmi giddodaga guovdu.

13 §

Eará šlájaid bivdoáigi

Eará guollešlájaid go luosa oažžu bivdit njággofirpmiin jieñaid vuolgima rájes gitta geassemánu 20 beaivvi rádjái sihke borgemánu 1. beaivvi rájes gitta borgemánu 31 beaivvi rádjái.

Eará guollešlájaid go luosa oažžu bivdit stákkuin ja vuokkain geassemánu 1 beaivvi rájes gitta borgemánu 31 beaivvi rádjái.

Eará guollešlájaid go luosa oažžu bivdit olles jagi jávrriin badjel 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis.

14 §

Fanasbivdu

Fatnasis, go mohtor lea geavvamin, sihke rávdnjái sadjosii áŋkoraston fatnasis ii oáččo guolástit dahje suohpput guolástanbiERGasiid.

15 §

Bivdosiid merken

Bivdinláhkáii biddjojuvvon njággofierpmit ja buodut galget merkejuvvot čielgasit nu, ahte earát čázadagas johttit áicet daid. Bivdosat fertejit merkejuvvot uhcimustá 15 sentemehtera čázeoavvi bajábeallái olli govddohagain dahje uhcimustá 40 sentemehtera čázeoavvi bajábeallái olli stággui giddejuvvon lihpuin, man oaneheamos siiddu guhkkodat lea uhcimustá 15 sentemehtera.

Bivdosiidda galget merkejuvvot bivdosa biddji namma ja oktavuotadieđut sihke dan giddodaga namma, masa guolástanvuoigatvuohta gullá. Njággofierbmái mearka giddejuvvo bivdosa geahčái govddohahkii, mii oidno bures. Buodus mearka giddejuvvo doarrása olggumus čuldii dahje reŋkui giddejuvvon galbii dahje govddohahkii.

16 §

Vuollerádjámihhtut ja guoli luoitin

Sálašii bivdojuvvon luossa galgá leat uhcimustá 30 sentemehtera guhku ja eanemustá 65 sentemehtera guhku.

Vuorru ii oáččo goddojuvvot sálašii.

Sálašii báhcán ruoššaluosat ja girjeluosat galget dalánaga heakkahuhttot.

17 §

Galljodat ja árppu šládja

Luossabivddus njáŋggofierpmi sihke buođu jottu uhcimus lobálaš galljodat lea 58 millimehtera čalbmeoazi guovdačuoggás čuovvovaš čalbmeoazi guovdačuoggái njuoska bivdosis mihtidettiin.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon firpmiin oažžu geavahit dušše ruoivásis, bummolis, nailončanaráppus dahje bodnojuvvon nailonis (nailon, perlon, terylen) dahkkojuvvon árppu. Čadačuovgi materiála dego ovttasáiggar náilonárpu, ii oaččo geavahuvvot. Geavahettiin bodnojuvvon nailona, galget ovttaskas árppu sáigarat leat 8 deniera dahje dan aseheappot.

Bivdosiin ii oaččo geavahit metállaárppu, metállabátti dahje danveardásaš materiála.

18 §

Buođđu

Buođu ráhkadusa oasis doahhtaluvvo Deanu čázádaga Norggain dahkkon soahpamuša čuvvosa 2 guolástannjuolggadusa 26 §.

19 §

Luossabivdui dárkkuhuvvon njáŋggofierbmi

Luossabivdui dárkkuhuvvon njáŋggofierbmi lea njuolgadin suhppojuvvon ovttagardán fierbmi, mas lea govddohat goabbat geažis. Fierbmi ii oaččo giddejuvbot čuolddaiguin dahje eará giddenneavvuiguin eará sajiin go fierpmi gežiin. Giddenneavvu oažžu leat dušše ovttaskas buddu dahje ovttaskas čuoldá. Njáŋggofierbmi ii oaččo áhahuvvot roahki hápmái.

Luossabivdui dárkkuhuvvon njáŋggofierbmi oažžu leat eanemustá 30 mehtera guhku. Guokte dahje eanet firpmiid ii oaččo geatnit oktii, juos daid oktiirehkenaston guhkkodat lea badjel 30 mehtera.

Njáŋggofierpmiin bivddedettiin ii oaččo geavahit goanstadahkkojuvvon rávdnesuoji dahje vuojahatfierpmi.

20 §

Eará guoli bivdin fierbmebivdosiiguin

Eará guoli go luosa bivddus adnojuvvon njáŋggofierbmi oažžu leat eanemustá 3 mehtera vuoksás bodnefierbmi, mas lea seahkka ja mii lea ráhkaduvvon ovttasáiggar nailonárppus (monofiilaárpu), man assodat oažžu leat eanemustá 0,20 millimehtera. Fierpmi alldat ii oažžu mannat čázi čikŋodaga badjel guolástanbáikki čiekŋaleamos sajis.

Njáŋggofierpmiin bivddedettiin ii oaččo geavahit goanstadahkkojuvvon rávdnesuoji dahje vuojahatfierpmi.

Njáŋggofierpmi galljodat galgá leat uhcimustá 29 millimehtera ja eanemustá 40 millimehtera čalbmeoazi guovdačuoggás čuovvovaš čalbmeoazi guovdačuoggái njuoska bivdosis mihtidettiin

Buolbmátjávrris, Ohcejoga jávrrádagain sihke Veahčajoga Rievssatjávrriin eará guoli go luosa bivdui adnojuvvon njágggofierpmiit ožžot lea badjel 3 mehtera vuoksát ja reaskábivddus oažžu geavahit firpmiid, maid galljodat leat uhcimustá 17 millimehtera. Čakčamánu 1. beaivvi rájes gitta cuoŋománu 30. beaivvi rádjái ovdal namuhuvvon viidodagain firpmiid oažžu geavahit govdufierbmin. Firpmiid galljodat galgá dalle leat uhcimustá 18 millimehtera ja eanemustá 50 millimehtera.

21 §

Guolleoalli ja bivdosiid gaskkat

Boađu dahje njágggofierpmi mihkkege osiid ii oaččo ollit válde- dahje siidorokki guolleoalli rádjái. Guolleoliin dárkkuhuvvo goalmádasa gaskačáhceallodaga mielas joga, čoalmmi dahje baskkáža govododaga dan čiekŋaleamos sajis. Bivdosiid olggumus oassi ii oaččo ollit gokkoge 10 mehtera lagabui buohtalas gátti, eige dakkár rokki sulluid, boađuid ja gárguid, maid gaskii bohtet iežaset rokkit.

Buođu eai oaččo leat gokkoge 120 mehtera lagabus nuppit nuppiid.

Njágggofierbmi ja buođu dahje guokte njágggofierpmi eai oaččo leat gokkoge 60 mehtera lagabus nuppit nuppiid.

22 §

Fierbmebivddu gielddusviidodagat

Njágggofierbmi dahje buođu ii oaččo biddjojuvot 200 mehtera lagabui oalgejoga lagamus gátti Geavu ja Čársejoga njálmmis Geavojávrris, Čársejoga njálmmis Geavus iige Gálddašjoga ja Badje-Buolbmátjoga njálmmis.

23 §

Sálašalmmuhus registarii

Guollebivdi lea geatnegahtton doallat sálašbeavegirjji šleađgahámis dahje báhpára alde. Guollebivdi ferte maid almmuhit guollebivddus Deanu čázadagas Norggain dahkon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádušaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 7 §:s dárkkuhuvvon Deanu šleađgasálašregistarii juohke bivdojuvvon luosas, dápmohis/guvžžás, ja girjeluosas čuovvovaš dieđuid:

- 1) johka dahje jávri, mas guolli lea bivdojuvvon;
- 2) bivdobeaveimeari;
- 3) guoli sohkaheali, deaddu ja guhkkodat;
- 4) luittojuvvon guliid mearri šlájaga guovdu;
- 5) bivdoneavvu.

Luittojuvvon guoli sohkaheali, deattu ja guhkkodaga ii dárbbas almmuhit.

Sállaša haga báhcán bivdi galgá almmuhit 1 momeantta 1, 2 ja 5 čuoggáin dárkkuhuvvon dieđuid.

Ruoššaluosa oasil galgá almmuhit dušše 1 momeantta 1, 2, 4 ja 5 čuoggás dárkkuhuvvon dieđuid sihke guliid mearri.

Eará guollešlájaid go luosa, dápmoha ja girjeluosa oasil ferte almmuhuvvot guđege bivdojuvvon šlájaga ollesdeaddu sierra šlájaid čuolddašeami mielde.

Almmuhus ferte dahkkojuvot ovdal čakčamánu 1 beaivvi.

Bivdolobiid luohpadeaddji geatnegasvuodas ordnet guolásteaddjái beassama

šleadgasálašregistarii mearriduvvo guollebivddus Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága 8 § 5 momeanttas.

24 §

Fápmuiboahtin

Dát ásahus bohtá fápmui geassemánu 1 beaivvi 2026 ja lea fámus gitta miessemánu 31 beaivvi rádjái 2027.

Helssegis xx.x.2026

Eanan- ja meahccedoalloministtar Sari Essayah

Ráddádalli virgeolmmoš Tapio Hakaste